

ks. Leszek Poleszak SCJ

Wyższe Seminarium Misyjne Księży Sercanów w Stadnikach

ORCID: 0000-0001-5408-0809

e-mail: lpoleszak@scj.pl

<https://doi.org/10.4467/25443283SYM.22.017.17385>

WYMIAR OBLACYJNY DUCHOWOŚCI ZGROMADZENIA KSIĘŻY NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO WEDŁUG AKTUALNEJ *REGUŁY ŻYCIA*

THE OBLATING DIMENSION OF THE SPIRITUALITY
OF THE CONGREGATION OF THE SACRED HEART OF
JESUS ACCORDING TO THE CURRENT RULE OF LIFE

Abstrakt

Oblacja należy do kluczowych terminów duchowości Zgromadzenia Księży Najświętszego Serca Jezusowego założonego przez czcigodnego sługę Bożego o. Leona Dehona. Wpływa ona nie tylko na rozumienie charyzmatu Instytutu, ale ma także istotne znaczenie dla apostołstwa. Głównym celem artykułu jest zwrócenie uwagi na ten charakterystyczny rys charyzmatu ujęty w aktualnej *Regule życia*. Rzutuje on bowiem na przeżywanie własnej duchowości przez współczesnych sercanów, jak też ukierunkowuje ich formację.

Słowa kluczowe:

oblacja | kult Serca Jezusowego | Reguła życia |

Konstytucje | sercanie | o. Leon Dehon

Abstract

Oblation is one of the key terms of the spirituality of the Congregation of the Sacred Heart of Jesus founded by the venerable Servant of God, Father Leon Dehon. It influences not only the understanding of the charism of the Institute but is also essential for the apostolate. The main aim of the article is to draw attention to this characteristic feature of the charism included in the current *Rule of Life*. It influences the experience of their own spirituality by contemporary Dehonians, as well as directs their formation.

Keywords:

oblation | **worship of the Sacred Heart of Jesus** | **Rule of life** | **Constitutions** | **Dehonians** | **Father Leon Dehon**

Wprowadzenie

Rys obłacyjny duchowości Najświętszego Serca Jezusowego należy obok wynagrodzenia do cech charakterystycznych założonego przez o. Leona Dehona Zgromadzenia Księży Najświętszego Serca Jezusowego. Instytut powstał pierwotnie jako Zgromadzenie Oblatów Najświętszego Serca Jezusowego, co w zamiarze Założyciela miało wskazywać na ducha miłości ofiarnej, będącej cechą charakterystyczną jego duchowości. Właśnie miłość ofiarna przejawiająca się w różnych formach poświęcenia, miłości czystej, poddania się woli Bożej oraz dążenia do świętości kapłańskiej poprzez zjednoczenie się z Najświętszym Sercem Jezusa miała, w zamyśle o. Leona Dehona, wyróżnić jego synów duchowych.

O ile wynagrodzenie jest częstym tematem pojawiającym się również współcześnie w różnych publikacjach dotyczących duchowości zgromadzenia księży sercanów i jego Założyciela, o tyle zagadnienie ofiary wydaje się znajdować nieco w cieniu, co może rzutować na sposób przeżywania własnej duchowości przez współczesnych sercanów i wpływać także na formację nowych zakonników.

W rozważaniach teologicznych wewnątrz Instytutu, zwłaszcza w ostatniej dekadzie XX wieku oraz na początku obecnego stulecia, można było zauważyć pewien zastój, a nawet niechęć do podejmowania głębszej refleksji na temat obłacyj. Wiązało się to zapewne z tym, że odnosi

się ona w pewnej mierze do wymiaru pobożnościowego kultu Najświętszego Serca Jezusowego, choć w swojej istocie dotyka najgłębszych jego fundamentów. Zapewne brak pogłębionej refleksji oraz „moda” na swego rodzaju porzucenie tego elementu duchowości Bożego Serca sprawiły, że nawet w *Konstytucjach Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Jezusowego*¹ wydanych zgodnie z zaleceniem soborowego *aggiornamento* zniknęło samo sformułowanie „kult Najświętszego Serca Jezusowego”, co we wcześniejszych konstytucjach stanowiło *finis vero specialis* dla członków Zgromadzenia, którzy byli zobowiązani do jego szczenia².

Pewne ożywienie dotyczące nowego odczytania tematu obłacy i w ogóle zagadnienia kultu Najświętszego Serca Jezusowego nastąpiło najpierw w okresie przygotowania i trwania międzynarodowego sympozjum naukowego zorganizowanego przez Zgromadzenie w Yogyakarcie (Indonezja) w dniach 21-25 lipca 2017 roku nt. *Charism and devotions: towards an inculturated dehonian identity*³, a następnie w związku z publikacją ks. Marcella Neriego SCJ pt. *Giustizia della misericordia. Europa, cristianesimo e spiritualità dehoniana*⁴, która wywołała dyskusję na

¹ Por. *Reguła życia Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Jezusowego (Księża Serkanie). Konstytucje i Dyrektorium generalne*, Kraków 2014 (dalej: Konst.).

² „*Finis vero specialis in hoc consistit ut sodales peculiarem devotionem erga Sacratissimum Cor Iesu profiteantur, ut huius Sacratissimi Cordis amori respondere et iniurias, quibus se affici doluit, dignis obsequiis compensare studeant*”. [Cel natomiast specjalny polega na tym, by jego członkowie odznaczyli się specjalnym nabożeństwem do Serca Jezusowego, usiłowali odpowiedzieć na miłość tegoż Najświętszego Serca i wynagradzać należnym posłuszeństwem za krzywdy, jakie Go spotykają i na które się żali – tłum. własne]. *Constitutiones Congregationis Sacerdotum a Sacro Corde Iesu*, Romae 1956, 2 § 2.

³ Celem tego wydarzenia naukowego było m.in. pogłębienie refleksji nad znaczeniem form pobożności jako sposobu wyrazu charyzmatu sercańskiego. Jedną z konkluzji było stwierdzenie, że tożsamość charyzmatyczna rodząca się z *devotio*, rozumianej jako wewnętrzne oddanie i zaangażowanie, żywiona różnymi formami pobożności, tworzy autentyczną duchowość. Obszerną relację z prac sympozjum można odnaleźć w: L. POLESZAK, *Międzykontynentalne seminarium naukowe nt. Charism and devotions: towards an inculturated dehonian identity*, Yogyakarta (Indonezja), 21-25 lipca 2017 roku, „Sympozjum” 2(33) (2017), s. 83-100.

⁴ Por. M. NERI, *Giustizia della misericordia. Europa, cristianesimo e spiritualità dehoniana*, Bologna 2016.

temat właściwego ujęcia istoty kultu Bożego Serca w zamyśle założyciela o. Leona Dehona i obecności tego tematu w aktualnej Regule życia⁵.

Wydaje się więc konieczne zwrócenie uwagi na to, w jaki sposób aktualna Reguła życia Zgromadzenia przedstawia zagadnienie oblacji. Realizacja takiego celu artykułu pomoże bez wątpienia zrozumieć rolę oblacji i jej aktualność, a także przyczyni się do promocji charyzmatu we współczesnym Kościele. Zaproponowany temat zostanie ujęty w trzech punktach. Najpierw zostaną wskazane źródła duchowości oblacyjnej Instytutu, a następnie zostaną omówione elementy rysu oblacyjnego duchowości sercańskiej. Ostatnia część będzie poświęcona ukazaniu praktycznego wymiaru oblacji i jej aktualności.

1. Źródła duchowości oblacyjnej Instytutu

Duchowość oblacyjna wywodzi się z XVII-wiecznej École Française oraz rozwijającej się tym nurtem duchowości Serca Jezusowego. Cechą charakterystyczną tej duchowości nawiązującej do wiktymalnego nurtu duchowości XIX-wiecznej Francji jest podkreślanie wartości wewnętrznego zjednoczenia człowieka z Sercem Jezusa, które określane jest jako źródło odkupienia dokonanego na krzyżu. Ojciec Leon Dehon⁶ aplikując tę formę duchowości do charyzmatu założonego przez siebie Zgromadzenia, czerpie z niej przede wszystkim takie elementy jak podkreślenie

⁵ Warto tu wspomnieć choćby dwie publikacje: S. ZAMBONI, *Osservazioni su Giustizia della misericordia di Marcello Neri*, „Dehoniana” 1 (2019), s. 35-40; A. GELARDI, *Le Costituzioni dehoniane del 1982: iconoclasmo verso la devozione al Sacro Cuore?*, „Dehoniana” (2021), s. 53-71.

⁶ Czcigodny sługa Boży o. Leon Dehon urodził się 14 marca 1843 roku w La Capelle (Francja). Odbił studia prawnicze na paryskiej Sorbonie, które zakończył w 1864 roku, uzyskując doktorat z prawa cywilnego. Świecenię kapłańskie przyjął w 1868 roku. Uzyskał doktorat z filozofii, teologii i prawa kanonicznego. Od 1871 roku pracował jako wikariusz w parafii Saint-Quentin, gdzie rozwijał szeroką działalność społeczną w duchu encykliki papieża Leona XIII *Rerum novarum* (1891). W 1878 roku założył Zgromadzenie Księży Najświętszego Serca Pana Jezusa (sercanie). Zmarł 12 sierpnia 1925 roku w Brukseli. Por. M. DANILUK, *Dehon Léon SCJ*, w: L. Bienkowski, F. Gryglewicz, R. Łukaszyk (red.), *Encyklopedia katolicka*, t. 3, Lublin 1995, kol. 1098-1099.

znaczenia Słowa Wcielonego w historii zbawienia, wartość ofiary, poświęcenia, czystej miłości i wynagrodzenia. Docenia także pielęgnać pobożności eucharystycznej i kluczowe znaczenie kultu Najświętszego Serca Jezusowego. W odróżnieniu od przedstawicieli École Française w swoich pismach nie akcentuje aspektu prawno-penalistycznego, uwytkła zaś przede wszystkim życie oblacji i oblację miłości⁷.

Do kluczowych terminów dotyczących duchowości oblacyjnej w duchu o. Leona Dehona należą: „oblacja” i „immolacja”. Oblacja oznacza osobę (żywą istotę), która jest ofiarowywana i poświęcana Bogu w celu zjednoczenia z Nim. Ta ofiara (dar, żertwa) jest nawiązaniem do starotestamentalnej ofiary całopalnej, którą rytuał żydowski uważał jako najwyższą i najradośniejszą formę ofiary, jaką można złożyć Bogu. Ofiara całopalna (*olah*) symbolizowała całkowite oddanie się Bogu. Dlatego też oblację należy rozumieć jako religijne ofiarowanie się Bogu⁸. Oblacja sprawia, że całe życie człowieka zostaje poświęcone Bogu w zjednoczeniu z Jezusową postawą *Ecce venio*. Bódcem, jaki uzdalnia człowieka do złożenia siebie w darze Bogu, jest miłość. To ona kształtuje serce człowieka i sprawia, że jest ono gotowe do zjednoczenia się z Sercem Jezusa i podjęcia wraz z Nim ofiary dla chwały Ojca⁹.

Immolacja oznacza kulminacyjny, krwawy moment ofiary, w którym dokonuje się ryt ofiarniczy¹⁰. Drugie znaczenie tego terminu odnosi się do ofiary, jaką Jezus Chrystus składa Ojcu w momencie swojej krwawej śmierci na ołtarzu krzyża. Immolacja oznacza także akt człowieka wierzącego, który w Chrystusie i wraz z Nim składa siebie w ofierze Bogu dla przyspieszenia przyjścia Jego królestwa oraz dla zbawienia sie-

⁷ Por. G. MANZONI, *Szkoła francuska i ojciec Dehon*, „Dehoniana” (wyd. pol.) 1 (1979), s. 47-69; E. ZIEMANN, *Kult Najświętszego Serca Jezusowego w ujęciu o. Leona Dehona*, w: J. Wełna (red.), *Misterium Serca Jezusa. Duchowość na III tysiąclecie*, Kraków 2007, s. 56-60.

⁸ Por. M. B. AGNEW, *Sacrificio*, w: M. Downey, L. Borriello (red.), *Nuovo dizionario di spiritualità*, Città del Vaticano 2003, s. 618. Por. także: P. J. MCGUIRE, *Chrystologia sercańskich Konstytucji*, „Sympozjum” 1(2) (1998), s. 111.

⁹ Por. L. DEHON, *O życiu miłości do Najświętszego Serca Jezusowego*, Stopnica 2002, s. 139-143.

¹⁰ „Immolacja», której etymologiczne korzenie sugerują zemlenie, skruszenie lub starcie na pył, oznacza ofiarowanie lub zabicie ofiary”. P. J. MCGUIRE, *Chrystologia sercańskich Konstytucji*, dz. cyt., s. 111.

bie i innych ludzi. Wzorem aktu immolacji są liczne biblijne przykłady ofiar, zwłaszcza starotestamentalnych, szczególnie zaś ofiara baranka paschalnego (por. Wj 12,21-23) oraz ofiara przymierza¹¹. Dla o. Leona Dehona immolacja jest ofiarą duchową, wypełnieniem postawy obłacyjnej człowieka, który akceptując krzyż, siebie samego składa w ofierze Bogu. Podkreśla on również znaczenie symboliczne immolacji, które wypukła element daru. Wypełnienie tej ofiary skutkuje poświęceniem się na służbę Bogu, który przyjmuje ofiarę, czyniąc ją świętą, czyli przeznaczając ją na wyłączną swą własność. Ofiarę całopalną określa się terminem „żertwa” (łac. *victima*). Jej symbolem jest kadzidło, którego zapach unosi się w górę do Boga jako „miła woń dla Niego” (por. Lb 29,2; 2 Kor 2,15), oraz mirra¹².

Wzorem immolacji jest całe historyczne życie Jezusa, które Nowy Testament opisuje jako nieustanną ofiarę złożoną Ojcu dla Jego chwały i zbawienia wszystkich ludzi. Podkreśla to zwłaszcza św. Paweł Apostoł, który w Liście do Efezjan stwierdza: „Postępujcie drogą miłości, bo i Chrystus was umiłował i samego siebie wydał za nas *w ofierze i dani na woń miłą Bogu*” (5,2; por. Mt 26,26-28; Hbr 9-10; Ap 5,6). Na Jego wzór wszyscy wierzący są zaproszeni do ofiarowania samych siebie jako ofiarę żywą dla Boga (por. Rz 12,1) oraz do składania darów pochwalnych (por. Hbr 13,15) Bogu w Duchu Świętym (por. 1 P 2,5)¹³.

Także Maryja, Matka Jezusa, będąca ściśle zjednoczoną z życiem i dziełem swojego Syna, stawiana jest jako wzór postawy obłacyjnej. *Konstytucje* wskazują, że Jej odpowiedzią na wezwanie Boże jest *Ecce ancilla*, czyniące z niej doskonały przykład dyspozycyjności w wierze i świetlany wzór życia zakonnego. Dokument ukazuje Ją jako pierwszą Patronkę

¹¹ Por. G. MANZONI, *Riparazione: mistero di espiazione e di riconciliazione*, Bologna 1978, s. 55-60.

¹² Por. L. DEHON, *Directoire spirituel des Prêtres du Sacré-Cœur de Jésus*, Mechliniae 1936, <http://www.dehondocsoriginals.org/publicati/OSP/OSP-DSP-0007-0001-8060701> (odczyt z dn. 29.08.2022 r.), 9-10. Tłumaczenie polskie: L. DEHON, *Dyrektorium duchowe Księży Najświętszego Serca Jezusowego*, Warszawa 1997, 5-6.

¹³ Por. L. POLESZAK, *Serce Zbawiciela. Kult Najświętszego Serca Jezusowego w Zgromadzeniu Księży Najświętszego Serca Jezusowego (1878-2009)*, Kraków 2010, s. 143-160.

Zgromadzenia, która wraz z innymi świętymi patronami kształtuje drogę oblacji synów duchowych o. Leona Dehona¹⁴.

2. Elementy rysu oblacyjnego duchowości Zgromadzenia w aktualnej *Regule życia*

Zanim przejdziemy do szczegółowego omówienia rysu oblacyjnego duchowości sercańskiej w posoborowej *Regule życia*, warto pokrótce zwrócić uwagę na wielką rolę, jaką Założyciel przykłada do tego wymiaru charyzmatu sercańskiego. Widać to przede wszystkim w pierwotnej nazwie Instytutu, która brzmiała: Zgromadzenie Oblatów Najświętszego Serca Jezusowego¹⁵, w profesji oblacji określanej mianem „ślubu żertwy”¹⁶ oraz praktyce tzw. „miłości czystej”¹⁷. Zwłaszcza pragnienie miłości czystej, którą o. Leon Dehon łączy ściśle ze ślubem żertwy, według Założyciela stanowi źródło życia immolacji. Dzięki niej jest możliwa realizacja celów składanej z siebie ofiary, jakimi są: adoracja, dziękczynienie, przebłaganie i prośba. Przy okazji warto zauważyć, że o. Leon Dehon kładł nacisk na właściwe rozumienie terminu „miłość czysta”, by uniknąć niebezpieczeństwa kwietyzmu. Według niego prawdziwy kult Najświętszego Serca Jezusowego nie może polegać na samych uczuciach, choć nie wolno ich bagatelizować. Uczucie powinno jednak kierować człowieka na drogę ofiary i owocować duchem oblacji¹⁸.

Kolejną uwagę, jaką należy poczynić, jest kwestia konieczności uświadczenia sobie zmian, jakie zachodziły w dokumentach normatywnych Instytutu¹⁹. Ostatnie wydanie *Konstytucji* za życia o. Leona Dehona uka-

¹⁴ Por. Konst. 85.

¹⁵ Por. L. POLESZAK, *Serce Zbawiciela...*, dz. cyt., s. 164-170.

¹⁶ Por. tamże, s. 170-179.

¹⁷ Por. G. MANZONI, *La spiritualità riparatrice in Padre Dehon*, Roma 1996, s. 100-101; E. ZIEMANN, *Kult Najświętszego Serca Jezusowego w ujęciu o. Leona Dehona*, dz. cyt., s. 51-55.

¹⁸ Por. L. DEHON, *O życiu miłości do Najświętszego Serca Jezusowego*, dz. cyt., s. 187-188.

¹⁹ Opracowania na ten temat można znaleźć np. w: M. G. DENIS, *Costituzioni SCJ e Capitoli generali*, „Dehoniana” (wyd. wł.) 1 (1972), s. 35-40; L. POLESZAK, *Serce Zbawiciela...*, dz. cyt., s. 52-55.

zało się w 1924 roku²⁰. Zostały one następnie zmodyfikowane podczas XIII Kapituły Generalnej w 1954 roku i opublikowane w 1956 roku. Poza wprowadzonymi zmianami zawierały one także pełny tekst z 1924 roku. Co istotne – dwa rozdziały tych *Konstytucji* (*De fine Congregationis* oraz *De spiritu amoris et immolationis*) pozostały w niezmienionej wersji od 1902 roku i były przez Założyciela uważane za najlepiej wyrażające cel i charakter założonego przez niego Zgromadzenia. Kolejna reforma *Konstytucji* spowodowana Motu proprio *Ecclesiae sanctae* papieża Pawła VI z dnia 6 sierpnia 1966 roku²¹ została zatwierdzona w 1985 roku²². Aktualny tekst *Reguły życia* został zatwierdzony w 2009 roku²³. O ile *Konstytucje* z 1956 roku zawierają rozdział *O duchu miłości i immolacji* stanowiący w zasadzie powtórzenie treści poprzednich *Konstytucji*, o tyle aktualny tekst nie ujmuje zagadnienia obłacji i immolacji w odrębnym rozdziale, lecz umieszcza je w różnych aspektach życia synów duchowych o. Leona Dehona.

Słowo „obłacja” w aktualnej *Regule życia*²⁴ pojawia się 11 razy (10 razy w *Konstytucjach* i jeden raz w *Dyrektorium generalnym*). Rys obłacyjny podkreślają także takie słowa jak „dyspozycyjność” (pięć razy użyte w *Konstytucjach* i jeden raz w *Dyrektorium generalnym*), „oddanie” (jeden raz użyte w *Konstytucjach*), „zdanie się na Boga/Ojca” (dwa razy użyte w *Konstytucjach*).

Wymiar obłacyjny duchowości sercańskiej ujęty jest w aspekcie duchowym, zwłaszcza w odniesieniu do wzorca – postawy obłacyjnej Jezu-

²⁰ Por. *Constitutiones Congregationis Presbyterorum a Sacro Corde Iesu*, Lovanii 1924.

²¹ Por. PAWEŁ VI, Motu proprio *Ecclesiae sanctae*, „Acta Apostolicae Sedis” 58 (1966), s. 757-775.

²² *Editio typica Reguły życia* została zatwierdzona w języku francuskim. Por. *Notre Règle de Vie. Constitution et Directoire Général de la Congrégation des Prêtres du Sacré-Coeur de Jésus*, Rome 1986. Tłumaczenie polskie: *Reguła Życia. Konstytucje i Dyrektorium Generalne Zgromadzenia Księży Najświętszego Serca Jezusowego*, Kraków 1991.

²³ *Editio typica Reguły życia* została zatwierdzona w języku francuskim. Por. *Notre Règle de Vie. Constitution et Directoire Général de la Congrégation des Prêtres du Sacré-Coeur de Jésus*, Roma 2009. Tłumaczenie polskie: *Reguła życia Zgromadzenia Księży Najświętszego Serca Jezusowego (Księża Sercanie). Konstytucje i Dyrektorium generalne*, Kraków 2014.

²⁴ „Konstytucje i Dyrektorium generalne tworzą razem *Regułę życia Zgromadzenia*” *Dyrektorium generalne*, 8.

sa Chrystusa, jak też w apostołskim. Na pierwszy aspekt wskazuje już 6. punkt *Konstytucji*, który przypomina pierwotną nazwę Instytutu i wiąże postawę obłacy z postawą obłacy wynagradzającej Jezusa: „Zakładając Zgromadzenie *Oblatów*, Księży Najświętszego Serca Jezusowego, ojciec Dehon chciał, aby jego członkowie w sposób wyraźny łączyli swe życie zakonne i apostołskie z obłacją wynagradzającą, którą Chrystus złożył Ojcu za ludzi. Na tym właśnie polegała jego *specyficzna i pierwotna idea i charakter własny Instytutu*, czyli posługa Kościołowi, do której został powołany. Według ojca Dehona: «W słowach: *Ecce venio... Ecce ancilla...* zawarte jest całe nasze powołanie, nasz cel, nasze zobowiązania i obietnice» (*Dyrektorium duchowe*, cz. I, § 3)”. Podkreślanie roli naśladowania Jezusa w praktyce obłacy ma na celu nie tylko zwrócenie uwagi na to, że jest On niedościgłym wzorem oddania się Ojcu, uświadamia także, że bez zjednoczenia z Jego obłacją nasza obłacy staje się bezwartościowa. Konsekwencją tego jest konieczność dążenia do zjednoczenia z Jezusem w Jego miłości do Ojca i ludzi, co powinno stać się „zasadą i centrum”²⁵ życia sercanina. *Konstytucje* wskazują więc na obłacy jako na centralny punkt charyzmatu Zgromadzenia, który pomimo zmiany nazwy nie zmienia się w swojej istocie.

Ojciec Leon Dehon jest zafascynowany obłacją kapłańską Chrystusa, która według niego stanowi podstawę ekonomii zbawczej. Jezus składający jako kapłan siebie samego w ofierze na ołtarzu krzyża jest jednocześnie prawdziwą żertwą ofiarną i ofiarnikiem. „To Serce jest równocześnie ofiarą, ołtarzem i kapłanem. Ono jest prawdziwym pośrednikiem między Bogiem a ludźmi”²⁶. Ofiara na krzyżu stanowi najwyższy akt imolacji. Misteryjne ujęcie tego wydarzenia skłania Założyciela do częstego podkreślania podwójnej natury Jezusa Chrystusa – Boskiej i ludzkiej. Śmierć Jezusa stanowi misteryjne wypełnienie wcielenia, jest ofiarą całkowitą dla Boga i ludzi²⁷.

Element fascynacji postawą obłacy Jezusa znajdziemy również w aktualnych *Konstytucjach*. Zwłaszcza 53. punkt opisuje istotne elementy tej postawy, które dla Założyciela były kluczowe w konstruowaniu otrzy-

²⁵ Konst. 17.

²⁶ L. DEHON, *Niepojęta miłość*, Warszawa 1995, s. 33.

²⁷ Por. L. POLESZAK, *Serce Zbawiciela...*, dz. cyt., s. 149-160.

manego dla Zgromadzenia charyzmatu. Do tych elementów należy przede wszystkim Jezusowe „poddanie się woli Ojca”, którego motywem jest Jego miłość. Z niej rodzi się „dyspozycyjność” najbardziej widoczna we wrażliwości i otwarciu się na potrzeby i oczekiwania ludzi. Celem Jezusa są zawsze chwała Ojca oraz pragnienie zbawienia ludzi, będące fundamentem Jego misji. Wskazuje na to przywołany fragment z Ewangelii św. Jana: „Moim pokarmem jest wypełnić wolę Tego, który Mnie posłał, i wykonać Jego dzieło” (4,34). W dalszej części tego punktu podkreślone zostaje posłuszeństwo Jezusa. Zaraz potem następuje kluczowy dla duchowości sercańskiej fragment Listu do Hebrajczyków będący najlepszą definicją postawy obłacyjnej Jezusa: „Przeto przychodząc na świat, mówi: *Ofiary ani daru nie chciałeś, ale Mi utworzyłeś ciało; całopalenia i ofiary za grzech nie podobały się Tobie. Wtedy rzekłem: Oto idę, (...) aby spełnić wolę Twoją, Boże. (...) Na mocy tej woli uświęceni jesteśmy przez ofiarę ciała Jezusa Chrystusa raz na zawsze*” (10,5-7.10)²⁸. *Reguła życia* wyjaśnia, że „według Ojca Dehona *Ecce venio* (Hbr 10,7) określa fundamentalną postawę naszego życia”²⁹.

Chociaż tekst *Konstytucji* nie zawiera teologicznego wyjaśnienia obłacji Jezusa, jednak fragmenty biblijne przywołane w punktach odnoszących się do tego tematu zapraszają do zjednoczenia z Nim oraz do kontemplacji Jego postawy oddania Ojcu, dyspozycyjności, bezinteresowności i wspaniałomyślności Jego ofiary wynagradzającej na krzyżu, którą wciąż możemy rozpoznać w darze Eucharystii. Przykład Jezusa staje się zaproszeniem do podjęcia przez poszczególnych zakonników drogi naśladowania Mistra, zwłaszcza poprzez dar swojego życia dla uwielbienia Boga i zbawienia ludzi³⁰. Są to te same motywy, którymi kieruje się

²⁸ Por. Konst. 53. Warto zauważyć, że w wersji łacińskiej pojawia się tutaj istotny termin *Ecce venio*: „*Ideo ingrediens mundum dicit: Hostiam et oblationem noluit: corpus autem aptasti mihi: holocaustomata pro peccato non tibi placuerunt. Tunc dixi: Ecce venio: in capite libri scriptum est de me: Ut faciam, Deus, voluntatem tuam. In qua voluntate sanctificati sumus per oblationem corporis Iesu Christi semel*”.

²⁹ Konst. 58.

³⁰ „Wierni słuchaniu Słowa i dzieleniu Chleba zostaliśmy zaproszeni, by coraz bardziej odkrywać osobę Chrystusa i tajemnicę Jego Serca oraz głosić Jego miłość, która przewyższa wszelką wiedzę. «Niech Chrystus zamieszka przez wiarę w waszych sercach; abyście w miłości zakorzenieni i ugruntowani, wraz ze wszystkimi świętymi zdołali ogarnąć duchem, czym jest Szerokość, Długość, Wysokość i Głębokość, i po-

Zbawiciel, realizując dzieło odkupienia w misterium wcielenia. „Uwikłani w grzech, lecz uczestnicząc w zbawczej łasce, pragniemy przez służebne pełnienie różnych zadań złączyć się z Chrystusem obecnym w życiu świata, a solidarni z Nim, z całą ludzkością i stworzeniem, oddać się Ojcu w ofierze żywej, świętej, Bogu miłej (por. Rz 12,1). «Postępujcie drogą miłości, bo i Chrystus was umiłował, i samego siebie wydał za nas w ofierze i dani na woń miłą Bogu» (Ef 5,2)”³¹. Zauważamy tutaj jednocześnie, że aspekt duchowy postawy obłacyjnej sercanina przeraża się w aspekt apostolski, który *Konstytucje* umieszczają w perspektywie praktycznej realizacji życia zakonnego (śluby zakonne i realizacja charyzmatu sercańskiego) i podejmowanych dzieł apostolskich w duchu obłacy i wynagrodzenia.

Konstytucje przedstawiają obłacę w autentycznej linii dynamicznej wierności. Kontemplacja Serca Chrystusa w tajemnicy otwartego boku jest inspirującym źródłem zadośćuczynienia, które jest częścią „nurtu zbawczej miłości”: „Razem ze św. Janem w otwartym boku Ukrzyżowanego widzimy znak miłości, która przez całkowity dar z siebie samej na nowo stwarza człowieka według Boga. Kontemplując Serce Chrystusa, uprzywilejowany symbol tej miłości, utwierdzamy się w naszym powołaniu. Istotnie, zostaliśmy powołani, by włączyć się w ten nurt zbawczej miłości, oddając się naszym braciom z Chrystusem i za Jego wzorem”³². Wynagrodzenie i obłacja przenikają się więc ze sobą, czerpiąc swój wzór z postawy obłacyjnej Syna Bożego. Przytoczony punkt zostaje wzmocniony istotnym dla duchowości sercańskiej cytatem z Pierwszego Listu św. Jana Apostoła: „Po tym poznaliśmy miłość, że On oddał za nas życie swoje. My także winniśmy oddać życie za braci” (3,16). Fragment ten jest jednym ze świadectw istoty ofiary Chrystusa, która utożsamia się z miłością prowadzącą do złożenia siebie w darze. Ten akt ukazuje najgłębiej dobroć i miłość Jezusa, która streszcza się w znaku Jego Najświętszego Serca.

---

znać miłość Chrystusa, przewyższającą wszelką wiedzę, abyście zostali napelnieni całą Pełnią Boga» (Ef 3,17-19)”. Konst. 17.

³¹ Konst. 22.

³² Konst. 21.

Aspekt apostołski obłacji wyraża się przede wszystkim w dyspozycyjności oraz zdaniu się na Boga. Termin „dyspozycyjność”, w porównaniu z wyrażeniem „zdanie się na Boga”, podkreśla aktywność człowieka i jego świadomą odpowiedź na wezwania Boże. Praktyka obłacji sercańskiej polega na pokornej dyspozycyjności względem Ojca oraz w rzeczywistym i ofiarnym pełnieniu woli Bożej w konkretnych okolicznościach życia. *Konstytucje* podkreślają, że dyspozycyjność w duchu *Ecce venio* Jezusa „czyni z naszego posłuszeństwa akt obłacji, upodabnia nasze życie do życia Chrystusa dla zbawienia świata i chwały Ojca”³³.

Dyspozycyjność nie tylko wpływa na jakość obłacji i osobiste uswięcenie zakonników, ale staje się środkiem apostołatu, ponieważ otwiera ich serce na miłość do wszystkich, zwłaszcza tych, którzy cierpią, i staje się praktycznym wyrazem zjednoczenia z Bogiem. „Faktycznie bowiem, czyż można zrozumieć miłość Chrystusa do nas inaczej, niż kochając tak jak On w czynie i prawdzie? W tej miłości Chrystusa znajdziemy pewność osiągnięcia braterstwa ludzi i siłę do współpracy w jego realizacji”³⁴. W praktyce więc obłacja w aspekcie dyspozycyjności wyraża się w gorliwości oraz w dobrym wykonywaniu swoich obowiązków ze względu na miłość, która stanowi fundament wszelkiego działania dla osoby rozmiłowanej w Sercu Jezusa³⁵.

Obok dyspozycyjności także „zdanie się na Boga” stanowi wyraz obłacji sercańskiej oraz szczególnie przejaw miłości i immolacji. Termin ten wskazuje na głębokie zaufanie do Jezusa Chrystusa, którego miłości doświadcza się w swoim życiu. Zdanie się na Boga jest praktyczną odpowiedzią miłości na miłość wpisaną w zbawczy plan Ojca³⁶. Niekiedy termin ten jest opisywany jako „obojętność” w znaczeniu pełnej ufności relacji człowieka wobec woli Bożej. Przyjmujący postawę obojętności jest przekonany, że wszystko, co pochodzi od Stwórcy, jest najlepsze i nie powinno być zmieniane przez osobiste preferencje czy sugestie.

³³ Konst. 58.

³⁴ Konst. 18.

³⁵ Por. A. PERROUX, *Un ritratto di Padre Dehon*, „Dehoniana” (wyd. wł.) 1 (1991), s. 61.

³⁶ Por. *Kluczowe terminy właściwe naszej duchowości*, Kraków 1991, s. 3-6.

Taka postawa nie jest więc apatią, ale praktycznym zastosowaniem ducha obłacji wobec Boga³⁷.

Bezwarunkowe zdanie się na Boga stanowi istotną cechę duchowości Instytutu i wyraz obłacji sercańskiej³⁸. Ojciec Leon Dehon zwraca uwagę, że duchowość zdania się na Boga wyrasta z doświadczenia św. Małgorzaty Marii Alacoque i przybliża się do ducha św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Obie święte są dla niego przykładem zdania się na Boga w duchu uwielbienia, miłości, ofiary i wynagrodzenia³⁹.

Szczególnym wymiarem zdania się na Boga w duchu sercańskiej obłacji jest ofiarowanie cierpień z cierpliwością i ufnością Bogu „jako wzniosłe i tajemnicze zjednoczenie z cierpieniami i śmiercią Chrystusa dla zbawienia świata”⁴⁰. *Konstytucje* cytują istotny dla tej postawy fragment z Listu do Kolosan św. Pawła Apostoła: „Teraz raduję się w cierpieniach za was i ze swej strony dopełniam niedostatki udreń Chrystusa w moim ciele dla dobra Jego Ciała, którym jest Kościół” (1,24). Solidarność z Jezusem w Jego oddaniu się Ojcu nabiera tu wymiaru wynagradzającego, którego istota tkwi właśnie w zjednoczeniu z wynagrodzeniem Zbawcy, które dokonało się na krzyżu przez Jego krew. Założyciel zauważa, że nie chodzi tu o same uczucia czy wrażenia człowieka, ale o odważ-

³⁷ Por. P. McGUIRE, *Chrytologia sercańskich Konstytucji*, dz. cyt., s. 111-112. Książd Władysław Majka SCJ porównuje tę postawę do złożenia podpisu *in blanco* na karcie swojego życia. Por. W. MAJKA, *I uwierzyliśmy Miłości*, Kraków 2002, s. 189-192.

³⁸ Por. Konst., 6.16-25.80-84.

³⁹ W *Notes Quotidiennes* o. Leon Dehon wyjaśnia: „Droga siostry Teresy od Dzieciątka Jezus jest nieco odmienna. Nie ofiaruje ona siebie jako ofiary w sensie prawnym, ofiaruje się jako żertwa albo całopalenie dla miłosiernej miłości Jezusa. Jest to porzucenie na rzecz woli Jezusa w duchu miłości i immolacji. Jeśli odpowiadałaby Jezusowi prośba do tej duszy o jakieś cierpienie wynagradzające, jest ona w pełni gotowa ponieść krzyż na rzecz miłości Jezusa i za dusze. Nawet sama miłość doznaje cierpienia. Pełna miłości dusza cierpi wskutek swoich własnych niedoskonałości, cierpi, widząc Jezusa tak mało kochanego i tak często obrażanego. Jej miłość urasta do męczeństwa miłości. Nasz własny duch jest «Życiem miłości i immolacji» (Por. Konst. 1956, 9-13). Immolacja miłości jest tutaj cechą dominującą, chociaż jest to częściowo ofiara wynagradzająca. Jesteśmy zrodzeni z ducha Małgorzaty Marii, a bliski duchowi siostry Teresy. Idźmy za wezwaniem, jakie wzbudza w nas łaska” L. DEHON, *Notes quotidiennes. XLV Cahier 1925*, <http://www.dehondocsoriginals.org/publicati/JRN/NQT/JRN-NQT-0005-0045-0053108> (odczyt z dn. 29.08.2022 r.), 54-55 (tłum. własne).

⁴⁰ Konst. 24.

ne (w znaczeniu stanowczej walki ze złem) czyni cnót chrześcijańskich oraz o cierpliwość w doświadczeniach. Ponieważ źródłem tego wynagrodzenia jest miłość Serca Jezusowego, zachęca do tego, by właśnie z Bożego Serca zaczerpnąć uzupełnienia miłości, dzięki której wynagrodzenie będzie miłe Bogu. „Ofiarujmy przede wszystkim Najświętsze Serce Jezusa Jego Ojcu, jako żertwę wynagrodzenia i dodajmy do tego kroplę naszego ubogiego wynagrodzenia”⁴¹.

3. Wymiar praktyczny oblacji i jej aktualność

Duchowość oblacyjna nie może być rozpatrywana jedynie jako forma duchowego ukształtowania poszczególnych zakonników. Zgromadzenie jest od samego początku włączone w nurt świętości całej wspólnoty Kościoła, któremu ma służyć swoim charyzmatem. To pragnienie Kościoła potwierdza również dekret Świętej Kongregacji Zakonów i Instytutów Świeckich, który zatwierdza tekst odnowionych zgodnie z zaleceniem II Soboru Watykańskiego *Konstytucji*. Stwierdza się w nim, że „Zgromadzenie (...) czerpie z Serca Chrystusa ducha miłości i wynagrodzenia, które kształtują jego apostołat misyjny i społeczny. (...) Święta Kongregacja ma mocną nadzieję, że wierni charyzmatowi swojego Instytutu Kapłani Najświętszego Serca Jezusowego będą coraz bardziej autentycznymi świadkami miłości Słowa Wcielonego i gorliwymi twórcami pojednania ludzi z Bogiem i ze swoimi braćmi”⁴².

Praktyka oblacji realizuje się na dwóch podstawowych poziomach: osobistym i społecznym. Wymiar osobisty prowadzi do uświęcenia człowieka, którego źródłem jest kontemplacja miłości Chrystusa. Wymiar ten posiada charakter duchowy i mistyczny, który jest znany o Leonowi Dehonowi i przez niego stale praktykowany. Przejawia się to w jego licznych odniesieniach do takich fragmentów Pisma Świętego, które mówią

⁴¹ L. DEHON, *Niepojęta miłość*, dz. cyt., s. 340.

⁴² SACRA CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, *Decret Prot. n. S. 13 – 1/80 z dn. 14.03.1982 r.*, w: *Reguła życia Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Jezusowego (Księża Sercanie). Konstytucje i Dyrektorium generalne*, dz. cyt., s. 13 (tłum. własne).

najpierw o tajemnicy grzechu, zwłaszcza zaś o kontemplacji Baranka „*in quem transfixerunt* – którego przebili” (J 19,37), oraz w często powtarzanym wezwaniu do świadectwa „*ut et vos credatis* – abyście i wy uwierzyli” (19,37). Aktualne *Konstytucje* podejmują tę intuicję Założyciela, zwracając szczególną uwagę na to, że najlepszą odpowiedzią człowieka uwrażliwionego na grzech osłabiający Kościół i stanowiącego przyczynę zła tkwiącego w społeczeństwie jest powrót do odrzuconej miłości Chrystusa. Każdy żyjący duchem obłacji Chrystusa „oczarowany tą niedocenianą miłością, chce odpowiedzieć na nią głębokim zjednoczeniem z Sercem Chrystusa i budowaniem Jego Królestwa w duszach i społeczności”⁴³. Istotą ducha obłacji jest zjednoczenie z odkupieńcą i naprawcą ofiarą Jezusa, co w praktyce wyraża się m.in. w adoracji eucharystycznej i wprowadzaniem w świat – zgodnie ze znakami czasu i w łączności z życiem Kościoła – królestwa sprawiedliwości i chrześcijańskiej miłości⁴⁴. Widzimy więc wyraźnie, że poziom osobistej realizacji ducha obłacji przeobraża się i jednoczy z poziomem społecznym.

Życie duchem zdania się na Boga i zjednoczenia z Nim prowadzi do głębokiej ufności. Odzwierciedla się ona zwłaszcza w praktyce ślubów zakonnych czystości, ubóstwa i posłuszeństwa⁴⁵. *Konstytucje* stwierdzają, że są one znakiem zjednoczenia z obłacją Chrystusa. „Aby wyrazić i zrealizować naszą pełną konsekrację dla Boga i aby zjednoczyć całe nasze życie z obłacją Chrystusa, składamy profesję rad ewangelicznych przez śluby celibatu poświęconego Bogu, ubóstwa i posłuszeństwa, które wyzwalają nas do prawdziwej miłości w duchu błogosławieństw”⁴⁶.

⁴³ Konst. 4.

⁴⁴ Por. Konst. 31, 32.

⁴⁵ „Jako Księża Najświętszego Serca Jezusowego żyjemy dzisiaj w naszym Instytucie dziedzictwem ojca Dehona. Jesteśmy zakonnikami poświęconymi Chrystusowi przez śluby, zgodnie z uznaną przez Kościół duchowością Założyciela. Za jego wzorem, dzięki specjalnej łasce Boga, jesteśmy powołani w Kościele do poszukiwania i prowadzenia, jako czegoś jedynie koniecznego, życia zjednoczenia z obłacją Chrystusa”. Konst. 26.

⁴⁶ Konst. 40. Praktycznym wyrazem zjednoczenia z obłacją Jezusa Chrystusa jest codzienny akt obłacji (akt ofiarowania) będący modlitwą charakterystyczną dla sercanów. Por. **V. DE OLIVEIRA BARBOSA**, *Atto di oblazione: la preghiera caratteristica dei Dehoniani*, „Dehoniana” (2020), s. 93-126; **L. POLESZAK**, *Serce Zbawiciela...*, dz. cyt., s. 201-203.

Ślub czystości powodowany miłością rodzi pragnienie jeszcze głębszego zjednoczenia ze Stwórcą i odwzajemnienia własną miłością za otrzymaną miłość. Owocuje także darem miłości wobec siostr i braci⁴⁷. Ślub ubóstwa przeżywany w duchu ufności czyni człowieka prawdziwie „dzieckiem Bożym”, wyzwalając go z nieuporządkowanej żądzы posiadania i pogłębiając ducha dyspozycyjności na wezwania Ewangelii⁴⁸. Także ślub posłuszeństwa, przeżywany w zjednoczeniu z obłacją Chrystusa, uwrażliwia na wezwania, które kieruje On do człowieka przez poszczególne wydarzenia oraz ludzkie oczekiwania i dokonania⁴⁹. Relacja pomiędzy ślubami zakonnymi a obłacją jest szczególnie podkreślana przez *Konstytucje* w odniesieniu do ślubu posłuszeństwa. Wzorem dla jego przeżywania jest postawa Jezusa, który poddaje się woli Ojca i jest dyspozycyjny oraz otwarty na potrzeby i pragnienia ludzi. Dzięki posłuszeństwu zakonnik składa ofiarę Bogu z siebie samego i jednoczy się z Jego zbawczą wolą w duchu postawy *Ecce venio* Bożego Syna⁵⁰. Praktyka ślubu posłuszeństwa w duchu obłacji prowadzi do szczerego i braterskiego dialogu oraz wspólnego poszukiwania woli Bożej. *Konstytucje* wprost podkreślają, że „w służbie dobra wspólnego władza i posłuszeństwo, we współodpowiedzialności, tworzą (...) dwa komplementarne aspekty tego samego uczestnictwa w obłacji Chrystusa”⁵¹.

Istotnym elementem życia zakonnego jest życie wspólne. Przeżywane w duchu *Sint unum* (por. J 17,11), zgodnie z częstym zaleceniem Założyciela, staje się kolejnym sposobem praktyki postawy obłacyjnej. *Konstytucje* zachęcają do troski o wychowanie do prawdziwej miłości poprzez wyzwalanie się z egoizmu będącego przekreśleniem miłości Boga i braterstwa. Właściwie przeżywane życie wspólne prowadzi „do dyspozycyjności w służbie Bogu i braciom, zwłaszcza tym najbiedniejszym i najsłabszym, w duchu *Ecce venio*”⁵².

W odczytaniu aktualnych pragnień Bożych w odniesieniu do postawy obłacji pomocą służy słuchanie słowa Bożego. Codzienne korzystanie

⁴⁷ Por. Konst. 40.

⁴⁸ Por. Konst. 44.

⁴⁹ Por. Konst. 35.

⁵⁰ Por. Konst. 53.

⁵¹ Konst. 109.

⁵² Konst. 95.

z tej praktyki ułatwia osobie konsekrowanej kontemplację miłości Jezusa w tajemnicach Jego życia, zjednoczenie się z Nim i z Jego postawą obłacyj. Praktyka słuchania słowa Bożego jest również drogą do otrzymania ducha mądrości i poznania Osoby Jezusa oraz zrozumienia nadziei, do której On powołuje człowieka⁵³.

Wyjątkowym „miejszem” doświadczenia zjednoczenia z postawą obłacyjną Jezusa jest uczestnictwo w Eucharystii – duchowej ofierze Nowego Przymierza. W niej dochodzi do zjednoczenia się z doskonałą ofiarą, którą Chrystus przedstawia Ojcu. Będąc centrum życia i misji osoby konsekrowanej, Eucharystia wywiera wpływ na całe życie osoby, jej postawy i apostołat. Na potwierdzenie tego *Konstytucje* przytaczają znamieny fragment z Listu do Rzymian: „A zatem proszę was, bracia, przez miłosierdzie Boże, abyście dali ciała swoje na ofiarę żywą, świętą, Bogu miłą, jako wyraz waszej rozumnej służby Bożej” (12,1)⁵⁴.

Szerokim polem dla praktyki postawy obłacyjnej jest apostołstwo. Duch miłości i całopalenia winien się przejawiać we wszystkich podejmowanych formach działalności ewangelizacyjnej. Jego cechą przewodnią powinna być gorliwość i zapał z miłości do Serca Jezusowego. Chociaż *Konstytucje* nie określają szczegółowo zaangażowań apostołskich, jednak wskazują na postawę dyspozycyjności wobec Boga przemawiającego poprzez wezwanie Kościoła i potrzeby ludzi. Pełnienie różnorodnych służebnych zadań staje się dla zakonników okazją do łączności z Jezusem w jego postawie obłacyj⁵⁵. Całe apostołstwo Zgromadzenia jest ściśle zakorzenione w kulcie Najświętszego Serca Jezusowego. Jego podstawowym zadaniem jest przekazanie człowiekowi prawdy o miłości Jezusa Chrystusa i Trójcy Przenajświętszej⁵⁶. Chrystocentryzm antropologiczny kultu uwypukla wymiar historiozbowczy apostołstwa. W tej perspektywie podkreślany jest jego aspekt obłacyjny i wynagradzający. „Zgodnie ze swoim planem miłości podjętym przed stworzeniem świata (por. Ef 1,13-14), Ojciec posłał swego Syna: «za nas wszystkich Go wydał» (Rz 8,32); wskrzeszając Go z martwych ustanowił Panem, Sercem

⁵³ Por. Konst. 77.

⁵⁴ Por. Konst. 81.

⁵⁵ Por. Konst. 22.

⁵⁶ Por. Konst. 32.

ludzkości i świata oraz nadzieją zbawienia dla wszystkich, którzy słuchają Jego głosu”⁵⁷.

Szczególną i wciąż aktualną formą apostołatu w duchu obłacji i miłości jest adoracja eucharystyczna. *Konstytucje* nazywają ją „prawdziwą służbą dla Kościoła”, „posługą dla maluczkich i pokornych, robotników i biednych”⁵⁸. Wzorem adoracji jest sam Jezus Chrystus, który uwielbia Ojca w swoim świętym człowieczeństwie. Uwielbienie i uznanie boskiego majestatu jest stanem trwałej dyspozycyjności oraz nieustannym i niewypowiedzianym aktem miłosnym kapłańskiego Serca Jezusa. Ojciec Leon Dehon mówi o tym w następujący sposób: „W Najświętszym Sakramencie nieustannie wznosi się modlitwa Najświętszego Serca Jezusowego, modlitwa, która cała jest miłością, wynagrodzeniem i dziękczynieniem, gorąca, żarliwa, wszechmocna, zdolna wynagrodzić za wszystko! Umiejmy więc łączyć się z nią, brać ją i wkładać w nasze serce, aby mogło żyć tym życiem miłości i całopalenia, i w nim się spalało, jak lampka przed tabernakulum”⁵⁹.

Wyjątkowym wymiarem apostołatu połączonego z duchem obłacji jest apostołat cierpienia. *Konstytucje* nawiązują w tym względzie do omawianego wcześniej aspektu zdania się na Boga i przyjęcia cierpienia w zjednoczeniu z obłacją wynagradzającą Jezusa. Jako praktykę tej postawy proponują szczególną troskę o chorych współbraci zarówno w wymiarze wspólnoty lokalnej, jak też dystryktowej, regionalnej i prowincjalnej. Troska ta winna wypływać ze szczerzej miłości, która dostrzeżga w cierpiących współbraciach oblicze Jezusa potrzebującego pomocy i pocieszenia (por. Mt 25,40). Sami chorzy współbracia winni Go naśladować w Jego cierpliwości i dyspozycyjności wobec Ojca, oddawać Mu się i okazywać wdzięczność za otrzymywane dowody troski, w których będą rozpoznawać przejawy miłości do samego Jezusa (por. J 13,8)⁶⁰.

Zakończenie

Obłacja stanowi rys charakterystyczny duchowości Zgromadzenia Księżów Najświętszego Serca Jezusowego. Ojciec Leon Dehon od początku

⁵⁷ Konst. 19.

⁵⁸ Konst. 31.

⁵⁹ L. DEHON, *Niepojęta miłość*, dz. cyt., s. 338.

⁶⁰ Por. Konst. 68.

istnienia Zgromadzenia podkreślał ten wymiar charyzmatu ukierunkowanego na kult Najświętszego Serca Jezusowego. Zagadnienie obłacy jest obecne także w aktualnych *Konstytucjach* Instytutu, które akcentują go zarówno w dziedzinie duchowości będącej dziedzictwem charyzmatu Założyciela, jak też nadają mu wymiar praktyczny i apostołski, przez co wskazują na jego aktualność. *Reguła życia* z głęboką świadomością podkreśla, że wierność profesji zakonnej w duchu Założyciela stanowi bogactwo dla współczesnego świata i Kościoła także wtedy, kiedy życie zakonne spotyka się z kwestionowaniem i nowymi wyzwaniami. Tym, co umacnia zakonników w wiernym podążaniu drogą wyznaczoną przez o. Leona Dehona, jest pewność niezawodnej miłości Boga i zakorzenienie w miłości Chrystusa⁶¹. Ta zażyła relacja z Panem na modlitwie oraz ustawiczne nawracanie się do Ewangelii i dyspozycyjność serca rodzą postawę otwartości na przyjęcie Bożego dzisiaj.

Bibliografia

- Agnew M. B., *Sacrificio*, w: M. Downey, L. Borriello (red.), *Nuovo dizionario di spiritualità*, Città del Vaticano 2003, s. 618-619.
- Constitutiones Congregationis Presbyterorum a Sacro Corde Iesu*, Lovanii 1924.
- Constitutiones Congregationis Sacerdotum a Sacro Corde Iesu*, Romae 1956.
- Daniluk M., *Dehon Léon SCJ*, w: L. Bieńkowski, F. Gryglewicz, R. Łukaszyk (red.), *Encyklopedia katolicka*, t. 3, Lublin 1995, kol. 1098-1099.
- Dehon L., *Directoire spirituel des Prêtres du Sacré-Cœur de Jésus*, Mechliniae 1936, <http://www.dehondocsoriginals.org/publicati/OSP/OSP-DSP-0007-0001-8060701> (odczyt z dn. 29.08.2022 r.).
- Dehon L., *Dyrektorium duchowe Księży Najświętszego Serca Jezusowego*, Warszawa 1997.
- Dehon L., *Niepojęta miłość*, Warszawa 1995.
- Dehon L., *Notes quotidiennes. XLV Cahier 1925*, <http://www.dehondocsoriginals.org/publicati/JRN/NQT/JRN-NQT-0005-0045-0053108> (odczyt z dn. 29.08.2022 r.).
- Dehon L., *O życiu miłości do Najświętszego Serca Jezusowego*, Stopnica 2002.
- Denis M. G., *Costituzioni SCJ e Capitoli generali*, „Dehoniana” (wyd. wł.) 1 (1972), s. 35-40.
- Gelardi A., *Le Costituzioni dehoniane del 1982: iconoclasmo verso la devozione al Sacro Cuore?*, „Dehoniana” (2021), s. 53-71.
- Kluczowe terminy właściwe naszej duchowości*, Kraków 1991.
- Majka W., *I uwierziliśmy Miłości*, Kraków 2002.
- Manzoni G., *La spiritualità riparatrice in Padre Dehon*, Roma 1996.

⁶¹ Por. Konst. 147.

- Manzoni G., *Riparazione: mistero di espiazione e di riconciliazione*, Bologna 1978.
- Manzoni G., *Szkola francuska i ojciec Dehon*, „Dehoniana” (wyd. pol.) 1 (1979), s. 43-69.
- McGuire P. J., *Chrystologia sercańskich Konstytucji*, „Sympozjum” 1(2) (1998), s. 99-116.
- Neri M., *Giustizia della misericordia. Europa, cristianesimo e spiritualità dehoniana*, Bologna 2016.
- Notre Règle de Vie. Constitution et Directoire Général de la Congrégation des Prêtres du Sacré-Coeur de Jésus*, Roma 2009.
- Notre Règle de Vie. Constitution et Directoire Général de la Congrégation des Prêtres du Sacré-Coeur de Jésus*, Rome 1986.
- Oliveira Barbosa V. de, *Atto di oblazione: la preghiera caratteristica dei Dehoniani*, „Dehoniana” (2020), s. 93-126.
- Paweł VI, *Motu proprio Ecclesiae sanctae*, „Acta Apostolicae Sedis” 58 (1966), s. 757-775.
- Perroux A., *Un ritratto di Padre Dehon*, „Dehoniana” (wyd. wł.) 1 (1991), s. 29-71.
- Poleszak L., *Międzykontynentalne seminarium naukowe nt. Charism and devotions: towards an inculturated dehonian identity*, *Yogyakarta (Indonezja), 21-25 lipca 2017 roku*, „Sympozjum” 2(33) (2017), s. 83-100.
- Poleszak L., *Serce Zbawiciela. Kult Najświętszego Serca Jezusowego w Zgromadzeniu Księża Najświętszego Serca Jezusowego (1878-2009)*, Kraków 2010.
- Reguła Życia. Konstytucje i Dyrektorium Generalne Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Jezusowego*, Kraków 1991.
- Reguła życia Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Jezusowego (Księża Sercanie). Konstytucje i Dyrektorium generalne*, Kraków 2014.
- Sacra Congregatio pro Religiosis et Institutis Saecularibus, *Decret Prot. n. S. 13 – 1/80 z dn. 14.03.1982 r.*, w: *Reguła życia Zgromadzenia Księża Najświętszego Serca Jezusowego (Księża Sercanie). Konstytucje i Dyrektorium generalne*, Kraków 2014, s. 13.
- Zamboni S., *Osservazioni su Giustizia della misericordia di Marcello Neri*, „Dehoniana” 1 (2019), s. 35-40.
- Ziemann E., *Kult Najświętszego Serca Jezusowego w ujęciu o. Leona Dehona*, w: J. Wełna (red.), *Misterium Serca Jezusa. Duchowość na III tysiąclecie*, Kraków 2007, s. 47-76.

KS. DR LESZEK POLESZAK – sercanin, doktor teologii, wykładowca Wyższego Seminarium Misyjnego Księża Sercanów w Stadnikach, członek Polskiego Stowarzyszenia Teologów Duchowości. W pracy naukowej zajmuje się teologią Najświętszego Serca Jezusowego oraz duchowością.